

تأثیر الگوی توانمندسازی خانواده- محور بر دانش، نگرش و عملکرد مراقبین بیماران مبتلا به مولتیپل اسکلروزیس

رضا مسعودی^۱، فاطمه الحانلی^۲، جعفر مقدسی^۳، مصطفی قربانی^۴

چکیده

زمینه و هدف: مراقبت از بیمار مبتلا به مولتیپل اسکلروزیس (ام.اس) تنش زیادی برای مراقب و خانواده ایجاد می‌کند. اجرای یک برنامه توانمندسازی به خودکنترلی و اتخاذ رفتارهای پیشگیرانه منجر می‌شود. پژوهش حاضر با هدف تعیین تأثیر الگوی توانمندسازی خانواده- محور بر دانش، نگرش و عملکرد مراقبین مبتلایان به ام.اس انجام شد. روش تحقیق: این مطالعه با طراحی کارآزمایی بالینی بر روی ۷۰ مراقب بیمار مبتلا به ام.اس در دو گروه آزمون و شاهد انجام شد. برنامه توانمندسازی خانواده- محور در طول سه ماه اجرا و پرسشنامه‌های دانش، نگرش و عملکرد پس از تکمیل، جمع‌آوری و داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS (ویرایش ۱۱/۵) و آزمون‌های آماری استنباطی در سطح معنی‌داری $P < 0/05$ تجزیه و تحلیل شدند. یافته‌ها: بر اساس آزمون تی مستقل، بین میانگین نمرات دانش، نگرش و عملکرد گروه آزمون و شاهد قبل از مداخله اختلاف معنی‌داری وجود نداشت ($P > 0/05$)؛ این مقایسه بعد از اجرای مداخله سه ماهه، معنی‌دار بود ($P = 0/001$). همچنین میانگین نمرات دانش، نگرش و عملکرد مراقبین گروه آزمون سه ماه بعد از مداخله، به صورت معنی‌داری افزایش یافت ($P = 0/001$)؛ در حالی که در گروه شاهد اختلاف معنی‌داری وجود نداشت ($P > 0/05$). نتیجه‌گیری: توانمندسازی مراقبین بیماران مبتلا به ام.اس، منجر به افزایش آگاهی، درک و مهارت شده، ایشان را در امر مراقبت کارآمد یاری داده و منجر به بهبود ایفای نقش می‌شود. طراحی و اجرای برنامه‌های مؤثر و ایمن برای مراقبین بیماران مزمن توصیه می‌گردد.

واژه‌های کلیدی: الگوی توانمندسازی خانواده- محور، دانش، نگرش، عملکرد، مراقب، مولتیپل اسکلروزیس

مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند. ۱۳۸۹؛ ۱۷(۲): ۸۷-۹۷

دریافت: ۱۳۸۸/۴/۶ اصلاح نهایی: ۱۳۸۹/۳/۹ پذیرش: ۱۳۸۹/۳/۱۱ درج در پایگاه وب: ۱۳۸۹/۳/۳۱

کد ثبت کارآزمایی بالینی: IRCT138809242861N1

^۱ نویسنده مسؤول؛ عضو هیأت علمی دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد، ایران

آدرس: شهرکرد- رحمتیه- دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد- دانشکده پرستاری و مامایی

تلفن: ۰۳۸۱-۳۳۳۵۶۵۲-۴؛ نمابر: ۰۳۸۱-۳۳۴۶۷۱۴؛ پست الکترونیکی: masoodi1383@yahoo.com

^۲ دانشیار گروه آموزش پرستاری، دانشکده علوم پزشکی دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

^۳ عضو هیأت علمی دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد، ایران

^۴ عضو هیأت علمی دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی گلستان، ایران